

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

66. Decisio S. R. R. coram R. P. D. Bichio. Montis Cassinen. Parochialis.
Veneris 8. Febr. 1648.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

beneficij de la Casa de la Reina in §. fin. coram R. P. D. meo Bichio. Et tandem quia constat de eorum habilitate maior non solum ex testium de positionibus, sed etiam ex Synodaliu examinatum approbatione, qua quidem maior habilitas sufficit pro obtinenda prelacione iuxta prescriptum eiusdem Constitutionis Clementinae in cuius terminis sepe resoluit Rota, *ve in decisionibus relatis in d. Calaguriana benef. de Lumbreras in §. ideo Morenus coram me.*

6. Neque releuat quod etiam Petrus fuerit renuntiatu habilis ad Curata ab examinaturibus hic in Vrbe, pro quibus fuerunt approbati Baroxa, & Pralta ab examinaturibus synodalibus, literaturam enim inspicienda est de tempore examinis, non autem post, quia Petrus potuit addiscere post factum examen in quo fuit reprobatus *arg. text. in cap. si eo tempore cum glos. in verbo effectus de rescript. in 6. Rota d. c. 147. n. 7. part. 6. recent. & in d. Calaguriana benef. de Logrono in §. quod vero coram R. P. D. meo Roias.* Ideo cum Petrus non intra annum, prout saltem debebat, sed post 23. menses à die sequuta reprobationis ab examinaturibus synodalibus examini se subiecerit, non potest ex hac lera approbatione maiorem suam habilitatem deducere cum illa non sit habitus innatus, sed contingens & tractu temporis acquiritur *in xtra text. in l. Stichus 12. ff. de legat. 3. Lotter. de re benef. lib. 1. quest. 31. n. 155. Rot. dec. 505. n. 3. part. 2. rec. cum relatis in decif. 18. Februarij prateriti in §. neque urget coram R. P. D. meo Verospio.*

7. Praterquam quod etiam data paritate inter Petrum, & Baroxa, & Peralta quoad habilitatem, adhuc tamen Baroxa, & Peralta essent preferendi, cum in Petro non possunt verificari qualitates maioris aetatis, ac Antiquioris Sacerdotij, qua in illis concurrunt illosque digniores reddunt, ut resoluit Rota *in decif. Calaguriana benef. de Logrono 27. Aprilis 1646 §. fin. coram R. P. D. meo Roias, & in d. Calag. benef. de Lumbreras in fine coram me.*

8. Minus releuat quod Petrus sit Bacchalaureus, quia cum priuilegium per ipsum exhibitum non sit legale, sed suspensum, huiusmodi qualitatem non iustificat, maxime quia compulsatis fortiter libris in quibus diligentissime solent adnotari nomina illorum, quia huiusmodi gradum assequuntur non fuit repertum nomen Petri, hinc enim suspicio potissimum coadiuuatur, & negatiua couincitur, ut notat Barthol. *in d. 2. c. de reb. cred. & in l. Tuisa textores 36. n. 2. ff. de leg. 1. Trentacinq. var. resol. lib. 2. tit. de fide instrum. res. 2. n. 3. cum alijs relatis in d. decif. 10. Decembris prateriti in hac causa emariata coram R. P. D. meo Verospio, & 31. Maij prateriti §. Verum cessat coram me, ac propterea priuilegium non est amittendum in praesenti casu cum in eiuilibus sola suspicio falsitatis pro falsitate admittatur, ut notat in l. iubeamus 24. c. de prob. Alex. cons. 57. sub n. 6. lib. 1. Grat. cons. 60. n. 19. lib. 2. Menoch. de praesumpt. lib. 1. q. 99. n. 5. Rota coram Capuaq. dec. 4. n. 3. p. 2. & si ma. vtraque decifio R. P. D. meo Verospio.*

9. Nec demum obstat praesentia iniustitia Sententiae, de qua agitur deducta ex eo quod illa loquatur de duobus dimidijs beneficijs, & tamen beneficium vacauerit integrum per obitum Martini de Veia, & de integro beneficium loquatur Sententia in lata ad fauorem Petri. Quia licet beneficium tempore vacationis esset integrum, fuit tamen postea diuisum in duas partes, ut patet ex decretis Ordinarij datis in hodierna propositione huius causae. Certum autem est quod Ordinarius potest beneficia diuidere propter vtilitatem, & multipliciter Clericorum indigentium ex inueterato stylo, & consuetudine eiusdem Ecclesiae Calaguritanae, quae remansit probata ex dispositionibus testium hodiernis.

Fuit itaque resolutum Sententiam Rotalem esse confirmandam vtraque parte informante.

DECISIO LXVI.

Sacr. Rot. Romanae coram R. P. D. Bichio.

Montis Cassinen. Parochialis.

Veneris 8. Februarij 1648.

§. 1. IN possessione Parochialis Ecclesiae sub inuocatione S. Martini ad Iudaicam dixerunt Domini *Safello* proniso ab Abbate Montis Cassini, quia ille possidere probauit per publicum instrumentum apprehensionis possessionis, quod nisi ex aduerso probetur tunc alium possidisse suffragatur ad obtinendam mantentionem, *praedia vbi narrant omnes ff. de acq. poss. Rota penes Greg. XV. decif. 138. n. 1. penes Cocchin. decif. 14. n. 5. & alias sepiissime.*

2. Absque alia discussione vel exhibitione tituli quae in hoc summarissimo iudicio neque in beneficijs necessaria est, ne liceat cuique possessores molestare *Abb. in c. in literis n. 27. de rescriptis, quem secuta est Rot. dec. 212. n. 8. coram S. mem. Greg. XV. decif. 13. n. 3. & seqq. coram Reuer. Vigellen. vbi responditur omnibus contrarijs, & dicitur illa forsitan procedere in tribunalibus secularibus, quae cum solum se interponant ad coadiuuandos prouiso à Papa, aut ab Ordinario consequenter etiam titulum exhiberi exposcunt decif. 698. n. 3. p. 2. recent. decif. 242. n. 16. inter impress. apud Cinc. de censib. dec. 328. n. 8. dec. 402. n. 10. & 11. decif. 589. apud Modern. de man. & sui dictum in Montis alii beneficij 18. Maij 1646. itaque coram me.*

3. A qua receptissima conclusione non potest in casu nostro recedi eo, quod cum agatur de beneficio seculari quale dicitur, quod Clerico seculari solet in titulum conferri, non attento an Collator sit secularis, vel regularis *Felin. in cap. in nostra sub n. 44. de rescriptis. Gonzal. super reg. 8. Cancel. glos. 8. n. 38. Lotther. de re benef. lib. 1. q. 34. n. 7. ius resistit collatione de eo facta ab Abbate Montis Cassini ad text. in cap. omnes Basilica 17. q. 7. ac tradita per Lotther. de re benef. lib. 2. c. 21. n. 1. & propter resistentiam etiam in summarissimo possessore requiritur titulus saltem idoneus ad praescribendum *cap. cum persona de priuileg. in 6. Couar. practice. quest. lib. 1. c. 9. n. 11. Gratian. discip. 870. num. 15. & seqq. Rot. decif. 646. n. 9. apud modern. de manutent.**

4. Quia licet secundum priorum Canonum regulam omnes Ecclesiae in eius Episcopi potestate consistant, in cuius Territorio sunt, ut habetur in *de. omnes Basilicae*, exinde non prohibetur quin etiam Abbas regularis habere possit in eodem territorio collationem beneficiorum secularium, ut post *Abbatem & alios ibi allegatos* *Rot. dec. 58. lib. 2. versum esse part. 1. rec. Lotther. de re benef. lib. 1. c. 34. n. 8. sed solum resistit iuris existentia pro Episcopo, quae non impedit quominus aduersus priuatum, nempe Ioann. Baptistam Martuccium de hoc ipso beneficio se prouisum praesentent dari debeat mantentio *Abb. in c. 1. n. 4. vbi inter penden. Marefc. var. resol. lib. 1. c. 11. sub num. 46. vers. quapropter, vbi ait aliud esse possidere iure communi resistente, & prohibente quasi possessione, aliud possidere ius aliquod aduersus quandam praesumptionem iuris quasi possessionem, nec vehementer ei resistit *Severaph. dec. 970. n. 5. dec. 1047. n. 10. Barat. dec. 112. n. 9. Rot. inter rec. dec. 752. n. 5. part. 2. cum alijs allegatis & modo n. Perusino de manutent. obseruat. 42. n. 56. & seqq. Prater quod versum extra terminos huius questionis, quae forsitan caderet, si ageretur de mantentendo Abbate in quasi possessione conferendi beneficium seculari existens in Diocesi alterius Episcopi***

ar beneficium hoc situm est in territorio Montis Cassini, & agitur de mantentione Clerici secularis illud possidentis cui nullatenus ius resistit, imò fauet cum beneficiis secularia à secularibus possideri debeant cap. cum de beneficio de praben. in 6. Menoch. de arbitr. cas. 20. n. 86. & 87. Gonzal. super regul. 8. gloss. 7. num. 6. Egid. decif. 162.

5. Nec pariter resistit possessioni Salfelli dispositio Sacri Concilij Tridentini sess. 24. de reformatione cap. 18. mandantis prouisionem Parochialium fieri prauio concursu, quam dispositionem S. mem. Pius V. in Constit. 13. inter eius impress. Bullar. tom. 2. mandauit seruari sub decreto irritanti, quod inficit titulum, ac possessionem eius vigore subsecutam *Mani. 40. n. 8. recol. mem. Coccino dec. 51. n. 4. Rot. inter rec. dec. 48. n. 1. & seq. part. 5.* Nam Salfellus fuit prouisus prauio concursu per Abbatem Montis Cassini tanquam loci Ordinarium; an autem idem Abbas potuerit indicere concursum, & beneficium conferre, videndum erit in peritorio, & interim danda est mantentione Salfello possessori Menoch. de retinend. remed. 3. n. 737. Lotber. de re benef. lib. 1. g. 33. n. 23. lib. 2. g. 4. n. 38. Seraph. dec. 287. num. 4.

6. Non obstat posterior possessio Iudicis authoritate capta à Martuccio aduersario, quia cum Iudex nulliter processerit non priuauit Salfellum sua anteriori possessione, in qua propterea venit mantentionem Felin. in c. dilectus il. 1. sub n. 1. vers. fallit secundo de rescript. sanct. memor. Gregor. XV. decif. 9. nu. 8. decif. 46. num. 5. decif. 105. num. 5. ubi allegat concordantes Mart. Andr. dec. 1. num. 6. Et nullitas est euidens, quia processit non citato Salfello possessore, ut debuit iuxta *1. exi. in cap. licet Episcopus de prabend. in 6. l. fin. Cod. si per vim. vel alio modo.* Menoch. de recup. remed. 1. Rot. decif. 172. & 412. *erroboque num. 3. part. 4. diuers.* quamuis (quod negatur) Salfellus esset intrusus, quia etiam intrusus est citandus nisi ex adis constet de notoria intrusione, nullumque prorsus competere defensionem Franc. in cap. ex ratione num. 29. de appellat. Gabr. confil. 3. num. 20. lib. 2. Rot. decif. 234. num. 1. apud Modern. de manu. decif. 211. num. 1. part. 1. rec. decif. 187. num. 1. part. 1. ubi dicitur quod etiam metus executor, quando adest possessor tenetur eum citari facere.

7. Quo magis ergo executor mixtus qui debet partes iudicis assumere, & procedere seruatis seruandis Felin. in cap. de cetero num. 9. de re iudic. Card. confil. 75. num. 1. Menoch. decif. 7. de resfol. Achill. decif. 6. n. 5. super reg. de trienn. Seraph. decif. 1056. num. 2. Rot. inter rec. dec. 51. num. 9. part. 7. qualem fuisse eum à quo in executionem litterarum Apostolicarum aduersarius obtinuit immissionem constat, quia in dictis litteris adest clausula dummodo de tempore presentium alieni non sit ius quaesitum, nec non amoto quolibet illicito detentore, quæ clausule efficiunt, ut executor non sit merus, sed mixtus, ut de prima tradit Adden. ad Gregor. XV. decif. 413. sub num. 4. circa fin. Rota coram eodem Greg. XV. decif. 91. num. 2. coram bon. mem. Buratt. decif. 651. num. 4. & 6. & in Nullius, seu Baren. Beneficij 20. Martij 1626. coram Reuerend. Virgell. in Pistorien. Thesauraria 31. Ianuar. proximo præteriti coram Reuer. P. D. meo Ghislerio, & de altera Caualer. dec. 478. num. 4. Buratt. decif. 746. num. 6. & 7.

Et ita decifum vna tantum parte informante præteriti tamen pluribus citationibus aduersarij.

DECISIO LXVII.

Sacra Rot. Roman. coram R. P. D. Verospio.

Toletana Decimarum de Capilla.

Luna 2. Martij 1648.

§. 1. **P**ost comprobatam ab excellentiss. D. Duce de Bear immemorabilem possessionem exigendi decimas in ditone de Capilla ex pluribus testibus de fama quoque priuilegij Apostolici deponentibus, & latam super vtraque probatione sententiam in iudicium deinde transactam, Agentes clar. mem. Card. Infantis tunc Archiepiscopi Toletani, ad retardandam rei iudicata executionem, diuersa probationum genera prouiderant, quæ coram Emin. D. Card. Verospio sub die 16. Decembr. anni 1636. ex irreuelantia fundamento reiecta, hodie vero coram me in eius locum subrogato ad disputationis trutinam reuocata, iterum Domini declararunt irreuelantia; quia immemorabilis decimarum exactio ab ipso Duce concludenter iustificata predictis exceptionibus elidi non potuit non excludentibus immemorabilem per necesse iuxta dispositionem *1. exi. in l. 1. & 2. ff. de except. l. quingenta C. de prob. & fore necessarium* notat Bald. in l. frustra n. 2. de probat. Bart. in l. genero n. 4. de iis qui notantur infam. Franch. in c. 1. in 1. notabili de prescrip. lib. 7. *Raym. confil. 201. n. 29. & confil. 226. num. 8. Rot. dec. 190. n. 2. p. 2. diuers. & coram Greg. 201. num. 3.* Siue ad destruendam intentionem Actoris proponatur exceptio, siue ad certam eiusdem probationem eliciendam, cum non solum Actoris intentio, sed eius quoque perfecta probatio certa pariter, ac concludenti debeat exceptione refelli, ut notat Bart. in l. ad monendi n. 50. ff. de iur. iur. Ialon. in l. ad hæc nu. 15. in fin. in 10. limitatione C. unde legitimi, Abb. in c. in presentia n. 5. de prob. Rot. coram Mani. decif. 274. n. 4. & in Rauem. censuum 29. Martij 1621. coram Manzanedo relata post Cenc. in add. dec. 64. n. 5. & 6. licet si dubia præcessisset Actoris probatio, dubia quoque posset exceptione refelli iuxta *confil. Surd. 105. nu. 6. & dec. Rot. 229. n. 33. part. 6. rec.* In quibus terminis procedunt allegati DD. & alij ab informantibus adducti.

2. Nec proinde immemorabilis vim elidit titulus acquisitionis duobus instrumentis ex aduerso comprobatus; in quorum altero continetur donatio Status de Capilla cum omnibus decimis, portorijs, atque prouentibus collatis Ioanni Nunez ab Henrico Rege Castellæ, in altero verò eiusdem Principatus legitur facta venditio per ipsummet Ioannem antecessoribus moderni Ducis, quasi acquisitionis initium inde conuincatur exclusiuum immemorabilis iuxta *gloss. in c. 1. de prescrip. lib. 6. in verbo memoria. & not. ibi Io. Andr. in cap. illud in verb. inconcussa eod. tit. Rot. coram Greg. dec. 467. n. 6. & coram Andr. dec. 56. n. 5.*

3. Vtrumque enim instrumentum ab Agentibus Archiepiscopi Toletani productum officere non potest moderno Duci, qui neutri innititur, ut respondit Rot. coram Brescenio dec. 21. n. 4. de prob. & in dec. 731. n. 20. p. 1. diuers. & dec. 56. n. 22. p. 7. rec. quamuis eius Antecessores altero ex iis producto vsi fuerint in causa dum ipse iure proprio, & ex peculiari titulo Maioratus non autem hereditario causam proponitur, ut probat *1. exi. in l. Modestinus ff. de except. & in l. 2. C. de fid. Insti.* notat Alex. in l. 2. C. de eden. Tiraq. de nobilit. cap. 37. n. 7. Rota coram Seraph. dec. 134. n. 2. Eaque productio facta fuit causa diuersa, ut notat Bald. in l. 2. n. 22. C. de eden. & in cap. causam, qua 10. num. 8. de test. ubi etiam Arc. num. 31. Dec. in hæc condicione num. 7. C. de inst. & subst. Soc. seu. confil. 122. num. 8. lib. 4. Riminali. confil. 213. n. 20. Quinimo adducta instrumenta solum ostendunt